

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

"Danica" izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide "Danica" dan poprej.

Tečaj XLVI.

V Ljubljani, 19. vel. travna 1893.

List 20.

Nekoliko o Kristusovem vnebohodu.

Kristus je z oljske gore vpričo apostelnjov in velike množice ljudi častljivo v nebesa šel. Bogoljubna Katarina Emerih v svojih razodenjih pravi: Množica ljudi krog Jezusa je bila tolika, da jih nisem mogla več šteti. V Jeruzalemu je bilo vse živo, kakor v obhodu so za Jezusom tiščali, ki je bil vedno v večji svetlobi. Z nebes se je bližal svitel krog, ter je bil ves v neizmerni svetli luči in od vsih strani so neštene duše prihajale in se vtopile v častljivo svetlobo. Sin Božji je blagoslovil vse okrog, in ko se je vzdignil v višavo ga je objela nebeška svetloba. Sveti evangelij in apostelnji so popisali, kako se je z apostoli poslavljajal zadnji čas in kaj jim je naročil, potem „se je vzdignil in svitel oblak ga je sprejel njim spred oči.“ Vnebohod Kristusov je člen sv. vere, katerega obseg je ta, da Kristus kakor Bog in človek je z lastno močjo v nebesa šel. Po starodavnem izročilu se je to zgodilo opoldne. To je bilo zveršenje Kristusovega odrešenja. Praznik Kristusovega vnebohoda se obhaja štirideseti dan po veliki noči.

Znamenito je, kar piše sv. Gregorij papež o častljivem Gospodovem vnebohodu. V stari zavezi, pravi ta svetnik, beremo, da je bil Elija odnesen v nebó. Toda drugo je zračno nebo (nébes) „coelum aëreum,“ in drugo so nebesa, „coelum aetheréum.“ Nébes, zračno nebo, je najbližje zemlji, zato pravimo n. pr. tice nebá (tice pod nebom), ker jih vidimo po zraku letati (ferčati). V zračno nebo tedaj, pravi sv. Gregorij dalje, je bil Elija vzdignjen, ter urno v neki skriven kraj zemlje prepeljan, kjer naj bi v velikem telesnem in dušnem pokoju živel, dokler se ne poverne proti koncu, da plača smertni dolg. On je namreč smert odložil, ne pa ji ubežal.

Odrešenik naš pa, ker je ni odložil, jo je premagal ter jo z vstajenjem zaterl in častljivost svojega vstajenja je z vnebohodom poterdil.

Še daljni dokaz, da Elija ni umerl in ni šel še v nebesa, je sv. papežu to, ker s tem, da se je na vozu vzdignil in odpeljal, se je očitno pokazalo, da je še svetni človek, ker je pri tem potreboval pomoči angeljev, kateri so to zveršili. Po svoji lastni človeški moči bi se tudi le v zračno nebo (nébes) ne bil mogel povzdigniti, ker tlačila ga je nezmožnost lastne nature. Zveličar naš pa, kakor je pisano, ni potreboval ne voza in ne angeljev, da se je vzdignil: sej On, ki je vse stvaril, se je nad vse povzdignil s svojo lastno močjo. Egiptovski Jožef je bil predpoda Odršenikova s tem, da je bil prodan. (izdan): tako sta bila podoba Jezusova Henoh in Elija: Henoh prenesen, Elija na nebo (nébes) vzdignjen. Jezus je tedaj imel dva predoznanovavca in prič svojega vnebohoda, enega pred postavo, drugega pod postavo: ter je svoj dan prišel Sam, kateri je v resnici s svojo mogočnostjo šel v nadzračne nebesa. V predpodobah in resnici je bil razloček: bil je Henoh prenesen, Elija v nebo vzdignjen: prišel pa je za njima, kateri ni bil ne prenesen in ne vzdignjen, temveč se je s svojo lastno močjo v večne nebesa povzdignil. „Qui nec translatus, nec subvectus, coelum aethereum sua virtute penetravit.“ (Hom. S. Greg. P. 29.)

Kristus, kakor so preroki napovedovali, je s svojim tako častljivim vnebohodom nebesa odperl, pa ne le za-se, temveč za vse dobre in bogoljubne vsih časov. Koliko zmagoslavje, koliko tolažilo za pozemeljske terpine in potnike! To — to je častljiv dom, prava domovina, in prizadevanje hoditi za Sinom Božjim, to je pravo domoljubje!

Toda poslušajmo in globoko v serce si vtisnimo nauk sv. Avguščina: „Pojdimo s srcem za Kristusom gori (v nebesa), da kadar Njegov dan pride, tudi s telesom pridemo za Kristusom. Vender vedeti nam je, ljubi bratje, da s Kristusom Gospodom ne napuh, ne lakomnost, ne nečistost, ne druga pregreha ne gre gori v nebesa: zakaj z učenikom ponižnosti napuh ne pojde v nebesa, in ne hudobija s studencem do brotljivosti, ne nečistost s Sinom čiste Device.“

Modroversko kermilo zdrave omike.

XII. Poglavje.

(Dalje.)

Še nekoliko o kerščanskem nauku.

„V katoliški Cerkvi mora naša glavna skerb biti, da se vedno deržimo nauka, katerega so vselej in povsod verovali vsi verniki.“ Ne zapuščajmo nikoli tega pravila.*)

„Obstojte na potih.“ je svoje dni klical judom prerok Jeremija, in glejte, ter vprašajte po nekdanjih stezah, ktera pot je dobra, in hodite po njej, „in našli boste hladilo za svoje duše.“*) Blag opomin, katerega si moramo v serce vtisniti. Zares, odkod izvirajo v sedanjih časih zmote zastran vere in vernosti, če ne od tod, da zapuščajo stare poti in si iščejo novih. Sram jih je misliti, kakor nekdanjiki. „Nikdo ni sam moder,“*) ker je modrost hči uma, um pa je občen. Prašajte zato po nekdanjih potih, pa prašajte one, ktere vam je Bog postavil kažipote, namreč dušne pastirje.

V naravnih zadevah bi se utegnil še kaj derzniti: tu se včasih prederznosti posreči po prigovoru: Derzne sreča ljubi, plahim je k pogubi.**) Toda v verskih rečeh je trohica prederznosti pregrozna nespamet, ker na veke stermoglavi nepremišljenega. Tu gre paziti na naslednjo stopinjo.**) To pač velja tistim, ki menijo še zmeraj dobri katoliki biti, če tudi namestnike Kristusove psujejo.

*) In ipsa catholica ecclesia magnopere curandum est, ut id teneamus, quod ubique, quod semper, quod ab omnibus creditum est. Vinc. Lirin.

**) State super vias, et videte et interrogate de semitis antiquis, quae sit via bona, et ambulate in ea, et invenietis refrigerium animabus vestris. Jerem. 6, 16.

*) Nemo solus sapit.

*) Audaces fortuna juvat timidosque repellit.

*) Nullus hic temeritati locus; in aeternum stultitiae poena subeunda est, si aut persona inanis aut opinio falsa deceperit. Lact.

Cerkveno leto,

ali letni sveti časi in dnevi.

Spisal Ivan Komljanec.

Tretje poglavje.

(Dalje.)

Velikonočna doba.

§. 15. Marija sedem žalosti.

V petek pred cvetno nedeljo se obhaja nezapovedani praznik „Marije sedem žalosti“, v spomin bridkosti, ki jih je preterpela stoječ pod križem. Pričetek svoj ima ta praznik v 15. stoletju. Leta 1413 ga je namreč postavil cerkveni zbor Kolonski pod škofom Teodorikom, da bi nasprotoval husitom, ki so svete podobe Kristusove in Marijine zasramovali. Papež Sikst IV. (1471—1484) je ukazal za ta god posebni mašni obrazec, in papež Benedikt XIII. je ta praznik z pismom z dne 22. avgusta 1727 zapovedal za vso cerkev.

Ime „sedem žalosti“ je praznik menda dobil po sedmerih vstanoviteljih reda servitov, ki so vdani premišljevanju terpljenja Marijinega, razločevali sedem bridkosti v njenem življenju. Te so: 1.) Pri prerokovanju Simeonovem; 2.) pri begu v Egipt; 3.) pri tridnevem iskanju 12letnega Jezusa; 4.) pri pogledu na Kristusa, križ nosečega; 5.) pri križanji Jezusovem; 6.) pri snemanji z križa, in 7.) pri vgrobpoloževanju.

Obred tega praznika se odlikuje po himni: „Stabat Mater dolorosa“, ki ga je zložil frančiškan Jakob de Benedictis, ali Jakoponski, † 1306.

(Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Ljubljana. Za romarsko cerkev na Brezju je bil 16. t. m. posvečen v ljubljanski zvonarni veliki zvon, ki tehta 33 stotov (1812 kilogramov) in ga je daroval posestnik Mih. Studen iz preddvorske fare. Bog mu plačaj! Tako se bode ta slavna božja pot Marije D. Pomočnice sčasoma otovorila s potrebnimi napravami ter jo bodo mogli v oskerb sprejeti častiti oo. sv. Frančiška Seraf. Zala moštranca, darilo prečastitega gosp. zlatomašnika Ant. Čibaška, kakor je znano, je v ta namen doveršena, in tudi za krasen kelih, ki se ima napraviti za Brezje, je že precej dražčic zbranih pri prečast. P. Tadeju. — Kakor „Slovenec“ dalje naznanja, sta bila posvečena dva zvona za farno cerkev v Kapelah pri Brežicah, dalje dva oltarja za cerkev sv. Duha v Velikem Ternu, in dva za duhovnijsko cerkev v Orehku pri Hrenovicah.

V. č. g. dr. Sebast. Elbert-a, kn. šk. tajnika, je patron Aleksander gr. Gallenberg prezentoval za Kärchpergov kanonikat pri ljubljanski stoljnici.

V Gorici so se 16. t. m. pri prevzvišenem nadškofu dr. Al. Zornu snidli prevzviš. višji pastirji Ljubljanski, Zaderski, nadškof mons. Rajčevič in dr. Jan. Nep. Glavina, katerega poslednjega so pozdravili kot godovnjaka.

Iz Št. Vida nad Ljubljano. (Romanje, majnik.) Ganljivo in spodbudno je gledati pobožnih romarjev mnogoštevilne kardela, ki po naši cesti, voz za vozom, ali pa po železnici potujejo in slavo pevajo Materi Mariji gredé na Šmarno goro, na Brezje itd. Berž ko se je

v spomladnem solncu usušila pot. prišlo je letos toliko božjepotnikov, posebno tudi Ljubljancov, na priljubljeno Šmarno goro, da še ne kmali toliko. Tudi Šentvidci radi hodijo na „Goro,“ ker smo skoraj ob njenem vznožju, jo obišče vsak, kedar mu je bolj prilično, ali mu bolj ugaja. A tudi vsaka vas te župnije, razun Šišencev, ki radi hodijo na bližnji Rožnik, ima vsako leto svojo sv. mašo na Šmarni gori, in sicer kmalo po Veliki noči, da sebe in svoje poljske sêtve priporoče v obrambo za naš blagor toliko milostne, ljubeznjive Device Marije.

Slovensko ljudstvo naše v obče rado hodi po božjih potih, ravno ker je katoliško, dobro vedoč, da si pridobi na priprošnje preblazene Device Marije na njenih svetiščih premnogo dobrot in milosti, brez velicega truda — In da so božja pota vravnana po zgledu prvih božjepotnikov, ki so romali v Mariji posvečena svetišča, obrodile bi mnogo, osobito duhovnega dobička.

Pervi, o katerih moremo reči, da so prav dobro in vspešno romali, bili so sv. trije Kralji; kajti, vstopivši v hišo, v svetišče Naše ljube Gospe v Betlehemu, našli so Dete, Marijo njegovo Mater, našli so toraj svojega Odrešenika, svojega Tolažnika, milostnega Sodnika; našli so v svoji duši mir za preteklost, duhovno moč in milost za sedanjost in sladko upanje srečne večnosti.

Romanje ss. treh Kraljev nima nič strašilnega na sebi; niso hodili bosonogi, niti gologlavi, ne v spokorni obleki; imeli so konje ali kamele — da, celo spodobno spremstvo so imeli vsim onim v tolažbo, kateri menijo, da brez velike ojstrosti ni pravega romanja; Bog posebno na pravi namen gleda.

Pervo kar je romarjem kerščanskim vzgled pri ss. treh Kraljih, je čist namen njihove poti. Prišli smo, pravijo, molit novorojenega Kralja judovskega. Šli so tedaj na pot, da so se z glogokim spoštovanjem poklonili Odrešeniku, Gospodu svojemu; ter skazali s tem svojo pokorščino, podložnost. Kratkotrasa, zabave niso nikdar iskali, dasi telesno razvedrilo, nekaki oddih od težavne vsakdanjosti ni prepovedano. A vendar duhovni dobiček, Bogu služiti, Marijo častiti, milosti in dobrot si izprosi, pokoro za grehe delati, za srečno zadnjo uro poskerbeti itd., mora biti božjepotniku glavni namen.

Stopivši na milostni kraj, položili so ss. trije Kralji pred Odrešenika darove svoje. Brez darov ni kerščanske božje poti. Pervi dar naj je ljubezen. Pred milostnim oltarjem, podobo, naj govori ljubezen, serce k sercu; serce služabnikovo k sercu svoje ljubljene Gospe Marije Device; serce zvestega podložnega k sercu ponižne Kraljice; serce ubozega bolnega otroka k sercu ljubeznjive mogočne matere.

Drugi dar, kadilo, bodi zaupljiva molitev; kajti, kakor molimo ali prosimo, tako bomo uslišani. Nikakor pa ne bo zaupljive molitve, če je serce z velikim grehom obteženo; za to se kerščanski romar bliža k spovednici (če se to ni že doma zgodilo) in k mizi Gospodovi, da s čistim srcem in neomadežanimi rokami prinese dar češčenja.

Mira, tretji dar, naj je udanost v najsvetejšo voljo Božjo, če smo uslišani, ali nismo; če je treba še nositi stari križ, ali če se nam naloži morda novi. O kako veselje je Naši ljubi Gospej taki dar mire! Koliko tisočkrat ljubši, kakor drugi darovi, katere božjepotniki večkrat Mariji prinašajo.

Naposled vernili so se sveti trije Kralji v svojo domovino, kakor pravi sv. evangelij, po drugi poti, kakor so prišli; to se reče po razlagi sv. Ambroža: Kakor ubogi pogani so prišli, a odšli so iz svetišča Marijinega kristjanje, obogateni na sercu in umu, poživljeni v veri in upanji, žareči v ljubezni do Boga, blagoslovljeni za življenje in smert. Tako stori pravo kerščansko romanje človeka, da se verne v svoje domovje boljši — kakor je odšel. Če ga je popred težilo breme pregreh, gre domu odločivši težavno butaro. Če je šel na božjo pot s srcem v ljubezni do sveta, do mesenosti; verne se ozdravljen od te ljubezni, kerščanski božjepotnik pride na svoj dom tako oveseljen, tako popolno ozdravljen, da more Marija govoriti angeljem nebeškim, kakor je govoril oče zgubljenemu sinu: otrok ta moj je bil mertev, zdaj je oživel, bil je zgubljen in je zdaj najden. Zapišem naj par zgledov novejšega časa, koliko doseže božjepotnik, ki roma po zgledu in v duhu prvih romarjev, ss. treh Kraljev.

Duhoven v neki kaznilnici v službi pripoveduje dogodek iz svojega življenja: Daleč od drage mi domovine poklicala me je previdnost Božja za duhovnega pastirja v kaznilnico, kjer so bili zaperti raznoteri hudodelniki. Mnogim kaznjencem je velika sreča, ako v tej hiši umerjejo; navadno dobro pripravljeni za zadnjo uro sklenejo življenje, kakor prijatelji Božji, dasi zaverženi na tem svetu. Večkrat na teden hodim obiskat bolnike te kaznilnice, ki so dostikrat različnih veroizpovedanj. Katoličane opominjam k stanovitnosti v pokori, k potrpeljivosti; uboge protestante in drugoverce tolažim, kakor jih morem. Nekega dne grem zopet k bolnikom v zaporu. O tej priliki me strežaj vpraša: „Gospod duhovni oče, zakaj se pa s tem in tem bolnikom tako malo menite, zdi se mi, da ga imate za protestanta.“ „Zares, protestant je ta človek, pravim, njegovega imena so tukaj trije: pa tako neotesano se še nobeden ni vedel proti meni.“ „Vender je pa res katoličan in katoliško izrejen,“ reče strežaj. Berž ko to izvem, grem k njemu. Tu pri njem pa moral sem skusiti, kar se je marsikateremu duhovnu bridkega že zgodilo; pred sabo imam namreč človeka popolno brezbožnega, spridenega. Na mojo prošnjo, naj nekoliko poskerbi za svojo dušo, odgovoril je le s kletvinjo, in me kar od sebe odgnal. Globoko užaljen, pa trdnega upanja, rečem mu: Grem sicer, a molil bom k Mariji Devici tako dolgo, da me skesan pokličeš k sebi. „O potem boste morali pa že dolgo moliti,“ je bil njegov terdoserčni odgovor.

Doma, stopivši v sobo zagleda oko milostno podobo Matere Božje neke imenitne božje poti. Na božjo pot tedaj za to ubogo dušo, kliče mi notranj glas močno. Hitim k duhovnemu sobratu, proseč ga, naj me nekaj tednov nadomestuje, kar mi je rad obljubil. Zdaj pa z dovoljenjem kar naglo na milostni kraj, kjer sem še kot mali deček večkrat klečal ter se naši ljubi Gospej v marsičem priporočal, pa tudi že dostikrat po njej dosegel, kar sem prosil. Tu na božji poti, pred milostno podobo opravi sv. mašo, proseč Marijo še posebno za rešenje, spreobrnjenje one duše. In glej, čudež! O tem času, kakor sem kmali potem izvedel, pokliče bolnik strežaja k postelji, pa mu začne govoriti. „Moj Bog, kako mi je, zopet verujem, o ubog župnik, kako sem ga razžalil; pokliči ga vendar, da ga prosim odpuščanja in da

se mu spovem.“ Ko mu pove, da župnika ni doma, da ima za ta čas namestnika, žalosten pravi: Gospodu župniku se hočem spovedati, da bo videl, kako sem zopet véren, kako obžalujem preteklo svoje življenje; čakal bom, da pride. Dobri strežaj mu na to prigovarja, da bi bil g. župnik vesel, ko bi izvedel, da je bolnik kar precej te ponujene milosti se poprijel, ker si tako že lahko pridobiva zasluženo za nebasa. Temu prigovarjanju dobrega strežaja se vda bolnik, prosi k sebi duhovnega namestnika, kateri mu reši dušo iz peklenskih verig.

Ko mi je duh. pomočnik prišel na kolodvor naproti, bila je prva beseda njegova, da se je bolnik spreobrnul. „Milostno je njegovo spreobrnjenje,“ pravi on, vprašajte strežaja.

Neutegoma hitim v bolnišnico. Pred osmimi dnevi obiskal sem dušo zaverženo, a sedaj sprejme me spokornik ves v solzah kesanja in duhovnega veselja. „Sin moj, to je storila Marija, zahvaljaj se ji vse dni življenja,“ bila je beseda, katero sem mu smel spregovoriti. „O zahvaljeval se ji bom tu in v večnosti,“ mi je odgovoril skesani in sedaj ves oveseljeni bolnik. Še nekaj tednov je terpel in se pokoril. Umerl je, prejemši popred še svojega Odrešenika z žarečim hrepenenjem. To je bilo delo Marijino, izprošeno po kerščanskem božjepotniku. — Ljubi čitatelj, najberž tudi ti poznaš kakega velikega reveža, zakopanega v pregrehah, kateremu bi zamogel s kako božjo potjo, s spovedjo in sv. Obhajilom spreobrnjenje izprositi. Dobro delo ne bode majhno, pa tudi plačilo lepo, ki ti je za to pripravljeno.

(Konec nast.)

Iz Savinske doline. (Marsikaj.) Lepa je Savinska dolina, posebno zdaj, ko je okinčana s cvečim drevjem. Zgodnje sadje je že večinoma odcvetelo, pózno je pa zdaj v najlepšem cvetu. Vreme je precej vgodno in nadjamo se obilo sadu. Seveda, ne smemo pozabiti, da vlada nad nami Bog, ki nam lahko z grozno točo vso našo nado v kratkih urah pokonča. Zato pa, dragi mi bratje po narodu, prosimo vedno Boga, da nas obvaruje te nezgode in ne kličimo ga na maščevanje! — Velika nezgoda za to lepo dolinico je namreč tudi ta, da vera peša, in čednost se pogreša — posebno pri mladini. Žalostno je, kako mladina pogosto preklinja in žali ljubega Boga. Mlad šolski paglavec kolne; fant preklinja pri delu. — tudi postaren mož še zarentači, — in mi še pričakujemo blagoslova od Boga! Sicer še ni vsa mladina popačena; in ljudstvo, velik del je še mladenčev in deklic, ki se zares morejo ponos in lepota naše dolinice imenovati. Vendar pa se tudi mladina zmirom huje pači in okužuje. In kdo je temu kriv? Pregovor pravi: „Jabelko ne pade daleč od drevesa.“ Ako se naméri, da oče sovraži vse, kar je božjega in svetega, kako bodo otroci boljši? Zato pa, dragi mi bratje v Kristusu, opustite slabe navade, ki so prvi korak k krivi veri, posebno gerdo preklinjevanje in nečistost, ki nakopuje časno in večno kazen. Posebno pa ti, draga mladina, o poprini se v kaki nezgodi svetih besed, ne pa izrazov, ki žalijo Boga in tebi lepo dušo očernijo! Ker govorim o mladini, ne morem si kaj, da bi ne povedal nekaj, kar dela čast pred mnogimi drugimi naši mladino. Ta prednost je navada, da se pogosto v našem kraju pevajo slovenske nedolžne in svete pesmi. Le pridi, dragi bralec, v naš kraj, in bodeš se tega sam prepričal. Tu te ne bodo za-

lile tuje, včasih zelo umazane pesmi, ampak bolj se glasijo milodoneče slov. narodne pesmi nasproti. Te niso sicer zmirom čisto nedolžne, pa reči moram, da večinoma, kar ni, naj se popravi. Naši fantje in dekleta so tudi spoznali že davnej resnico, katero pesem povdarja:

Koder zlato solnce hodi,
Pesmi pevajo povsodi.
Mesto belo, terg in vas
Gane zvočne pesmi glas:
A lepše kot je naša pesem,
Je nikjer še slišal nesem.

T...

Zvonček sv. Jožefa iz Prjedora v Bosni.

(Konec.) Ves Marijin mesec majnik se tu še posebno moli in opravlja se priprošnje k Božji Materi za vse dobrotnike in dobrotnice te cerkve, ki prosim verne Slovence, da bi se je z blagimi darovi spominjali.

Omenim naj še nastopno: Mnogim Slovencem je znano, kako so nekedaj turci in poturčenci, Slaveni iz Bosne, hodili z vojsko v boj, ali v roparskih četah v Slovenijo.

O takovih bojih, napadih in ropih odpeljali so mnogokrat dečkov in deklic, mladenčev in deklet, čverstih mož in žen v obilnem številu seboj v sužnjost. In te vsužnjene Slovence in Slavenke prodajali so, ali dajali v bosanskih mestih mahomedskim velikašem, velikim posestnikom, plemičem, agam in begam; ti so mnoge Slovence in Slovenke djali na posestva svoja in so jih naredili za kmete svoje, kateri so jim polja obdelovali pod tretinjo in polovico pridelkov; opravljati so jim morali tlako (raboto) in državi dajati desetino pridelkov; koji so se kaj opomogli in več premoženja pridobili, so došli mahomedci in jim po sili odvezemali blago, tako so kristjani vedno jako siromaški bili in ostali. Tako vsužnjeni Slovenci in Slovenke so se pobosančili v običajih in jezikovnem narečju. No, prejšnje čase med Slovenci in bosanskimi Slaveni v običajih in noši ni tolike razlike bilo, kakor je sedaj, kajti prej so se tudi Slovenci po staroslovensko oblačili, več enakih običajev imeli, bolj čisto slovensko živeli in stanovanja imeli. Sedaj je v Sloveniji in pri Slovencih mnogo nemškega in italijanskega, skoro v vseh rečéh. Tako so se Slovenci v Bosni stopili z od prej ostalim, slavenskim narodom, z domačimi kerščani, koji so verni in zvesti ostali rimo-katoliški Cerkvi. In tako je v Bosni mnogo Slovencev in njihove kervi pomešane med bosanskim slavenskim rimo-katoliškim ljudstvom; pa so tudi mnogo slovenskih običajev in besedi vmešali med jugoslavensko bosanske in to, se zamore dobro opaziti, kedor dobro spoznava in tu med narodom živi.

Mnogo besedi, značajev in imen in priimkov je tu slovenskih — kranjskih in štajarskih, več, kakor med Slaveni — Hervati. Po zavzetju Bosne po Avstriji, se je pa prostovoljno mnogo Slovencev naselilo stalno in začasno v Bosno. Iz tega je razvidno, da v Bosni je mnogo pravega slovenskega roda, že iz prejšnjih turških časov, pa tudi iz preteklega 15. stoletja. Bosanci Slaveni so veja od slovanskega drevesnega debla, nam bratovski narod po rodu, kervi in jeziku, to pa še prav bližnji.

Turška okrutnost in stiska pripravila jih je, v cerkvenem in svetovnem oziru, v veliko siromaštvo

in revščino. Toraj, ako jim kaj pomorete, osobito katolikom tu, pomorete svojemu narodu, kervnim in verskim bratom in sestram svojim.

Je pa tudi med narodom slavensko-bosanskim, osobito med katoliki, neko posebno nagnjenje. ljubezen, čut in domačljivost do Slovencev, osobito do kranjskih. Kri in voda, ta slovenska kri teče, brez njihovega znanja, po mnogih sercih in žilah slavenskih katoliških Bošnjakov še iz preteklih stoletji.

Shod za kerščansko starinarstvo. Nekteri učenjaki in prijatelji kerščanskih starodavnih spominkov so se zedinili in sklenili, da se hočejo v začetku septembra 1893 sniti v dalmatinskih mestih Splitu in Solinu, to je, v krajih, koder se kerščanska starinstva pogosto nahajajo. Podpisani strokovnjaki vabijo torej slavne učenjake v tej reči, naj bi se oglasili in naznanili odboru svoja imena in stanovanja, da se jim pošlje obilniši program tega shoda, pa tudi prosijo, naj bi jim imenovali tudi druga imena mož, o katerih menijo, da jih ne kaže prezreti ter se jim pošlje program. Gospodje so naslednji: Mons. Fr. Bulić, varh in vodja arhaeologičnega muzeja v Splijetu; prof. dr. W. A. Neumann na Dunaju; Mons. dr. A. de Waal v Rimu; A. Hytrek v Studenici na Štajarskem; dr. L. Jelić na Dunaju.

Ena, ki se je utegnila dogoditi, ali: česa se je naučil kmečki sin v mestu?

Oče bistrega uma in poštenega serca, ki je imel že nekaj lét sina v šoli v mestu, zopet pride nekega dne, da poravná in poplača, kar je sin potrosil pri svojem olikovanju, ter mu tudi nakupi, česar pri obleki ali sicer potrebuje. Bilo pa je dosti več plačevanja, kot si je oče nadejal, ter je moral ostati tudi čez noč v mestu. Bil je iz nekega posebnega namena prišel bolj pozno zvečer. Sina pa precej dolgo ni bilo domú, bil je šel v „teater,“ in drugi dijaki „na kvartirji“ so pravili, da tudi sicer ne pride vselej o pravem času k molitvi „rožnega venca“ in da se pri molitvi nič prav lepo ne obnaša. Imel je tudi še druga pota „s tovarši.“ Oče zamišljen posluša.

Drugi dan „ni bilo šole,“ ne vem že, iz kakršnega vzroka? Zdaj gre oče s sinom po mestu, nekaj zarad sinovih in nekaj zarad svojih zadév. Naméri se, da srečata mašnika, ki gredó obhajati bolnika: oče, kakor vsak pošten katoličan v tacih okoliščinah, se odkrije in spoštljivo poklekne; sin pokrivalo léno sname z glave, pa vnémarno stoji zraven očeta in lahkomišljeno nekam tje v stran šterlí. Oče molčí in gresta dalje, — kar zazvoní poldan po vsih mestnih cerkvah: oče se odkrije in véno moli angeljevo čiščenje; sin — pokrit ostane. Precej potem gresta tik memo cerkve: oče se odkrije in po svoji navadi tiho pozdravi z nekterimi besedami Najsvetejšega, ki za nas noč in dan biva v svetišču; — sin ostane pokrit. Oče si svojo misli, vendar molčí in gredé dalje srečata mašnika: oče se spoštljivo odkrije in pozdravi namestnika Kristusovega v spomin na nauk: „Kdor vas spoštuje, Mene spoštuje,“ — sin merzel v tla pogleda in gre pokrit memo duhovna. Hotel je oče iti še k gg. učenikom poizvedit, kako je pa v šoli s sinom; toda bilo mu je že odveč, in sinu bilo je tudi po volji, da se to ni zgodilo; vedel je dobro, zakaj.

Verneta se nazaj v splovanje, kjer skerbni oče pregleda še sinovo obleko in drugo pertljago ter najde med drugim nekatere knjige z nelepimi podobščinami in še z manj lepim branjem, pa nekake časniške liste, o katerih je že prej slišal, kaj da obsegajo. Bilo bi še kaj povedati, pa je že tega odveč in preveč. Modri oče, ki „ga ni bilo veliko za en groš,“ na vse to reče: „Zdaj pa že vém, kaj si se v L. naučil; le urno skupaj culo!“ Sin se je nakremžil, gospodinja je prosila, naj ga še pustí; toda oče se ne zmeni za moledvanje. Po poti domú ni oče ne besede čerhnil. Zvečer domú mu ukaže, naj domačim predmoli rožni venec, kar je z nekako muko zveršil in s slabo spodbudo družini, ker bilo je vse nekako mermravo, neljubo, brez pobožnosti in nekako preveč po hervaško, kakor so rekli. Nato se družina posede okrog mize k večerji; sinu pa dá oče kos soršičnega kruha, da naj ga tam pri peči pojé; potem ukaže hlapcu, naj prinese škopnik slame v čumnato in mati naj dá rjuho, da se naspí, ker sta imela precej daleč peš hoditi. Mati bi bila kaj rada rekla, naj tudi sin študent séde k mizi; pa si ni upala, ne vedoč, kaj imata med seboj? Drugo jutro gospodar odkazuje, kaj se bode delalo čez dan, in reče hlapcu: Ti pa boš gnoj vozil in France (tovarši so ga zvali „Fran“) naj ti pomaga, da se navadi kmetovati... Kislo se je deržal France in mater so solze oblile, ker France, ki so ga nekteri domači sicer že vikali, je bil tako zelo ponižan; pa vse ni nič pomagalo, kajti z očetom ni bilo „štupati.“ Pa tudi sin je pri svojih „librežkih“ zanikarnostih imel še vedno toliko spoštovanja do očeta, da bi se nikoli ne bil prederznil nasprotovati, če tudi ni bilo vselej prijetno. Hočeš — nočeš tedaj, dijak je moral vse delati z družino in oče se z ničimur ni dal omehčati. Ko pa prihaja drugo šolsko leto, je očeta na vso moč lepo prosil, naj ga vendar še dajo naprej v šolo, da hoče vse drugače se obnašati. Na priprošnjo materino je bil res uslišan, pa le za poskušnjo. Da se je bil res poboljšal, je priča to, da čez nekaj lét se je znašel v prav poštenem stanu in večkrat se je pohvalil, kako posebno hvaležen je svojemu očetu, ker so ga bili tako „na paragrafe djali,“ da je prišel k pameti. Brez te očetove ojstrosti o pravem času bil bil zgubljen za-se in za domače, za časnost in za večnost, — kakor so zgubljeni marksiteri drugi.

Duhovna dekla,

Ali: kako naj kerščanske gospodinjje in deklet pri vsakdanjih opravilih Kristusovo terpljenje premišlujejo.

(Prosto poslov.)

Čuj o kristijan, kakó
Lahko živel boš svetó,
Če, kar delaš, kar terpiš,
Verno z Jezusom združiš.

To uči služabnica,
Kar uči povestnica;
Pila, jedla je kot ti;
Bila radostna vse dni.

Vendar večja v čednosti
B'la pred Bogom v vrednosti,
Kakor kdo, ki pustil svet,
Bil v puščavi mnogo lét.

Hočeš vedeti, kakó
Je živela prelepó,
Naj Armela deklica
Sama ti odgovor dá:

* * *

Ko me v jutro zor zbudi,
Zdihnem ko odprem oči: —
Varuj greha, Bog me moj!
Naj otrok sem vedno tvoj.

In kadar napravljam se,
Mislim, kak moj Jezus je
Pred Herodom krotko stal,
Ko ga je zasramoval.

Kadar opasujem pas,
Serce pomni tisti čas,
Ko zvezali rabeljni,
Jezusa nevsmiljeni.

Čevlje ko obuvam si,
Mislim često žalosti,
Koder ljubi Jezus-Bog,
Hodil kdaj kervavih nog.

Ko pokrivam si glavó,
Mislim žalno in britko.
Jezus bil zasramovan,
S ternjem kronan zapljuvan.

Pridem k maši v Božji hram,
Menim, da se najdem tam,
Kjer terpljenja svet spomin,
Je zapustil Božji Sin.

Molim v vsi ponižnosti
Jezusa Telo in Kri,
Serce svoje mu darim,
Prosim, naj le Zanj živim.

Ko iz cerkve grem nazaj,
Ali idem v drugi kraj,
Pomnim: Jezus bil izdan
In skozi mesto v smert peljan.

Ko pometam hišna tla,
Mislim, kako Jezusa, —
Brez srcá nevsmiljeno
Sem ter tje vlačili so.

In ko ogenj v plamenim,
Ljubit Ga serčno želim,
Ki v ljubezni zame v dar
Dal na križni se oltar.

Mislim, Petrov pad, slabost,
Prosim Boga za zvestóst,
Naj me varuje vsaki dan,
Vsih prehudih grešnih rán.

Nosim derva v kuhinjo,
Zdihnem milo in serčno:
Sladki ljubi Jezus moj!
O naj nosim križ s Teboj.

Kadar idem po vodé,
Snujem v sercu misli té:
Jezus moj je bil zvezán
In čez Cedron odpeljan.

Ko poslužim se ojstrin,
Mislim, kako Bog-terpin
Bil si s sul'co preboden,
Ljubi Jezus počesčen!

Ko na ogenj devam les,
Prosim: naj ljubezni kres
Zanj bi v sercu se mi vnel,
Ki je zame križ objél.

Ko na mizo nosim jéd,
Pomnim Jezusa beséd,
Ko z učenci zadnjikrat,
Vsedel se obedovat.

Radoslav.

Razgled po svetu.

Rim. Četertega maja so pri sv. Očetu imeli za-slišanje opati in pooblaščenci vesoljnega benediktin-skega reda, namreč 47 opatov in 14 pooblaščenecv. Zbrali so se v Rimu, da se vdeležé vloženja temelj-nega kamna poslopja Anzelmovišča in se dogovoré o zadevah svojega reda. Predsedoval je pri posveto-vanjih benediktinec kardinal Dusmet, nadškof Kata-nijski. Bili pa so navzoči opati iz vseh evropskih dežel in iz Amerike. Sklenili so, da razne kongrega-cije in samostani se bodo zedinili v zvezo, „konfe-deracijo“ in eden opatov, v Anzelmišču stanujoč, bode zastopnik vsega benediktinskega reda; imenoval se bode ob enem opat Anzelmoviški. Poterjenje sklepov in izvolitev prvega redovnega zastopnika so prepustili Leonu XIII.

Sprejeli so sv. Oče opate in pooblaščence v prestolni sobani z največjo blagovoljnostjo, v svojem ogovoru pa so povzdigovali zasluge benediktinskega reda za sv. Cerkev in za apostolski Stol. Zaterdili so, kako drag jim je vesoljni red in posebej še ko-legij sv. Anzelma, ki ima biti semenišče za cerkveno vedo in samostansko pobožnost. Blagoslovili so po-slednjič vse pričujoče in jih pooblastili, da smejo v njihovem imenu podeliti tudi svojim sinovom apo-stolski blagoslov, ko se domú povernejo.

Ker je med opati tudi naš prečastiti rojak P. Bernard Ločnikar iz Amerike, kar je „Danica“ pred nekaj časom že naznanila, naj naznamo, da milostni gosp. opat je dober teden že na Kranjskem in kadar je v Ljubljani, stanuje v Alojznici št. 27.

Ogersko. Poročevalo se je, da v začetku mesca maja se napoti v Rim ogerski pervostoljnik z dru-gimi škofi in magnati ter z mnogimi drugimi romarji. Potrebno je pač bilo, da so zoper framasone in kal-vinarje sprosili kaj pomoči na grobih ss. Petra in Pavla. Da molitve niso bile zastoj, priča med drugim to, da 10. t. m. je ogerska gosposka zbornica z 81 glasovi proti 56erim izrekla nezadovoljnost zoper proticerkvene, kalvinske in framasonske novotarije, ki jih hoče spodnja zbornica kot postavbo vsiliti.

V Petrogradu na Ruskem je policija zasačila neko novo nihilistiško zvezo in 20 družbenikov za-

pérta, ktere vodnik je bil dijak vojaško-medicinskega oddelka. Ti mercinarji so celo nekega dijaka svoje lastne družbe umorili, ker je bil na sumu svojim tovaršem. Umorila sta ga en rus in en jud.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec veliki traven (maj.)

a) Glavni namen:

Krivooverci in neverci.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

b) Posebni nameni.

25. **Sv. Gregorij VII.** Pospeševavci molitvenega apostoljstva. Več cerkvá, ki se zidajo na čast presv. Jezusovemu Sercu. Dosega potrebnih pravic.

26. **S. Filip Nerlj.** Nesrečno šolsko prašanje. Mašniki in obhajanci. Iludo obrekovani. Ohranitev pogleda.

27. **S. Marija Magdalena Paciška.** Karmelski red. Blagoslov za nove keršćanske početja. Cerkvene stavbe.

28. **Praznik presv. Trojice.** Poganski narodi, ki Boga prav ne poznajo. Mnogi odpadniki od prave vere. Pomoč zoper hudovoljno sovražljivost.

29. **S. Maksimln.** Ogersko in dežele pod krono sv. Štefana. Zakonski sklep po Božji volji. Župan in občinski predstojniki.

30. **S. Ferdinand.** vojaštvo v verskem oziru. Mladina v nedeljskih šolah. Veselje v Gospodu. Vvod šolskih sester.

31. **S. Angela.** Redovska spredstva in njihove zadeve. Šole za hčere. Vse poslane in ne se uslišane zadeve. Udje iz apostoljstva in bratovščine Jezusovega Serca, ki so umerli mesca maja ali ki umerjó rožnika.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Seroa.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov, Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad, in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Priden solarček priporočuje svojo bolno mater za ljubo zdravje. — Trije sinovi, da bi se njih prihodnost tako do ločila, kakor je Božja volja. — Priporočam vsem udom bratovščine Naše ljube Gospe presv. Serca v gorečo molitev neko ženo, ki terpi velike bolečine v roki in v ustih, da bi ji Bog na priprošnjo Marije, sv. Jožefa, sv. Antona in sv. Frančiška še dodelil ljubo zdravje, ako je Božja volja. — Neka zapušćena družina, priporočena v gorečo prošnje, da bi zamogla na priprošnje Marije in sv. Jožefa pri nekaj zapušćenem Detetu v Betlehemu stalno stanovanje sprositi in doseči. — Mnogi šolski mladenčji za bogoljubnost, pridnost in šolski vspěh.

Listek za raznoterosti.

Nove cerkvene pesmi. Vljudno naznjava preč. cerkvenim predstojništvom, čč. gg. pevovodjem in orgljavcem, da sva pričela izdajati slovenske cerkvene pesmi z naslovom »Slava Bogú.« Pervi del

je ravnokar končan v Miličevi tiskarni in obsega 20 mašnih za mešan zbor. Pesmi so tiskane z velikimi tipami na lep in močan papir. Dala sva natisniti tudi glasove in sicer Sopran in Alt skupaj v vijolinskem, Tenor in Bas skupaj o basovskem ključu. S tem sva hotela pevovodjem prihraniti mučno prepisavanje iz partiture, toraj tudi pričakujeva, da se bodo posluževali tiskanih glasov. Cene so jako nizke; to mora priznati vsakdo, ki bo primerjal najino izdajo s katerokoli na Slovenskem. Ocene nisva in ne bova naročila sama, saj naju poznate. Upanje imava, da s to pesmarico vstreževa pevskega občinstvu.

Dobiva se pa »Slava Bogu« I. del izključljivo le v frančiškanskem samostanu ljubljanskem. Adresa na jednega izmed naju. Cena partituri, 20 strani, velika oblika, 80 kr., vsak glas 14 strani, ista oblika 15 kr., po pošti 5 kr. več.

P. Angelik Hribar.

P. Hugolin Sattner.

Potovanje v Sveto Deželo, v Egipt, Fenicijo, Sirijo, na Libanon, v Carigrad in druge kraje. Obhodil in popisal L. Jeran. — To knjigo smo omenili zadnjič z opombo, da se je našlo še precejšnje število iztisov, ko smo mislili, da so pošle. Ker se je po njih prlašalo, smo jih dali čedno speti (broširati) in dobivajo se v Katoliški bukvarni po 60 kr.

Zraven naj bode še zlasti za birmance priporočena: Že omenjena „**Stezica**“ (knjižica sv. Alojzija. Eden blazih prijateljev si jih je na zadnje priporočilo naročil blezo 100.) — 2.) „**Sveti križev pot za duše v vica h.**“ Slovenski verniki so se pričeli z novo gorečnostjo vnemati za reševanje duš iz vic; naj se toraj poslužujejo tudi te knjižice za ta namen. Cena 15 kr. — 3.) **Abuna Soliman**, to je: Slavospév in življenje dr. Naceta Knobleharja, z njegovim življenjepisom in s podobo na čelu. Zložil Anton Ůmek Okiški — brez ugovora eden naj prvih slovenskih pesnikov, kteremu bi bili neki ljudje že verhu Lobelja spominek postavili, ako bi bil posvetnjaške krožil, katoliške škofo psoval, mnihe pikal. itd. Cena 50 kr.

Častni kamorniki so postali vv. čč. gg.: Mornarski župnik Pavel Uredniček; vojaški župnik v Sarajevu, dr. Nikolaj Seng, in vojaški župnik v Budi, Fr. Vay-a.

V Mariboru so od 30. aprila do 14. maja obhajali sv. misijon z ljudstvom čč. oo Jezusove družbe: Scharler, Abel in Volbertz.

Collegium Germanicum v Rimu, bivši vstanovljen od papeža Julija III l. 1552. Izmed gojencev te naprave je 1 papež (Gregorij XV), 27 kardinalov, 48 nadškofov, 270 škofov, 68 generalvikarjev, 229 proštov, 64 kapiteljskih dekanov, 1306 kanonikov, 62 opatov; med njimi je 10 redovniških generalov in do 6000 mašnikov.

Poterdilo. Podpisani rimo-katoliški cerkveni odbor spričuje in poterjuje, da je dne 3. maja 1893 hvaléžno in istinito prejel 58 gld. 40 kr av. v. po v. č. Monsignoru L. Jeranu in slavni „Zgodnji Danici,“ po posredovanju in iz rok br. Alphonsa Marija, in to, kó milodar za velepotrebno novo cerkev sv. Jožefa

tukaj — (za nakup apna v zidavo spomenute hiše Božje). Veliko-dobrodušnim dobrotnikom in dobrotnicam Bog stoterno plačaj!

Rimo-katoliški cerkveni odbor v Prjedoru, 4. maja 1893.

Peterdilo. Hvaležno in resnično prejel 50 gld. 60 kr. av. v. dne 3. maja 1893 v izplačevanje dolga vladnim činovniškim, pokojniškim, penzije, fonda, za zemljišče v napravo sirotinskih dečkov.

Brežičani, kod Prjedora 3. maja 1893.

Br. Alfons Marija.

Resne misli — Šmarnice.

Oj, presrečni stan mladosti
Naglo, naglo šel je kres!
Cvêt naj lepši je v svetosti, —
Meni pa zgubljen je res!

Kje zgubljeno čem iskati —
Kje število blagih lét?
Kam zdaj hočem se podati...
Bridko me je kanil svét!

Kam li sreča si ti moja
Cvetja šla nedolžnega —
S svetom grešnega obhoja
Zginila si mi s serca!

Obžalujem te, nesreča;
Vést priganja — kam, o kam?...
Up, tolažba mi naj veča
Je k pokori, zdaj spoznam.

Peče, peče vést skeleča,
Kam čem iti, kam, o kam?
Up, tolažba, nova sreča
Je k Mariji, k Šmarnicam!

Ti edino si zavetje,
Deska v sredi mi morjá;
V tebi najdem zopet cvetje,
V tebi najdem mir sercá.

Ob tej stezi raste ternje,
Ki pa pelje v raj od tod;
Da mi v serce mir se verne,
Prosim, vsliši me Gospod!

Vernem k Tebi se Očetu,
Me boš li zapustil mar?...
Odpovem se grehu, svetu;
Ljubil Tebe bom vsikdar.

Le pošiljaj mi kar koli,
Vse sprejeti hočem zdaj;
Vse naj bo po tvoji volji,
Da le tvoj bom vekomaj!

M. Jerančič.

Boljši časi.

Dandanašnji vsak zdihuje,
Boljših časov si želi,

Nikdar pa ne premišljuje,
Kam mu serce hrepeni.

Slabi res so zdajšnji časi,
Ki nadlog so polni vseh;
Pa sodite le počasi; —
In pomislite na greh!

Kdo je, ki vladuje čase? —
Nikdo drugi kakor Bog,
Bog je, ki zna dejanje naše,
On vladar je krog in krog.

Zdaj pomislite pa brati:
Slabo duns se Bog časti,
Le pri njem so časi zlati,
In brez Njega sreče ni.

Ne pa, da bi ga molili,
Njemu peli pesem v čast,
Smo Gospoda zapustili,
In se dali grehu v last!

Oj gorjé! mladina kolne,
Kar je sveto, njej merzí,
Kerčme so le pivcev polne,
V cerkvi manjka pa ljudi!

Mož in žena prepirljiva,
Sta pohujšanje otrók,
Hči al' dekla zapeljiva —
Divjih bojov je uzrok!

Tak' na svetu zdaj se žali
Oče mili vseh stvari,
Vere viri so zastali,
Nekristjansko se živi.

Ako hočmo doživeti
Boljših časov dragi dar,
Povernimo se vsi vneti
K Bogu, milemu vsikdar.

Tone.

Dobrotni darovi.

Za sv. Detinstvo: Prim. Kalan 2 gld. — Č. g. župnik Lor. Kristolič 2 gld.

Za dijaško mizo: Č. g. žup. Jan. Dolžan 2 gld. — Č. g. žup. A. St. 2 gld. — «Za pridne dijake» 2 gld. — Č. g. župnik Juri Rozman 3 gld. — Novakovi 2 gld. — Č. g. A. 1 gld. 50 kr. — «Za naše junake — dijake» 3 gld. — «Da bi Bog dal dosti dela pa veliko zaslužka» 5 gld. — Z Brezovice 10 5 smo prejeli po Č. g. adm. J. Zupanu 35 gld. s naslednjim pristavkom: Venec na kersti in na grobu drazih nam ranjcev so v malo dnéh gnjiloba na pokališču. Denar izdan za nje dušam ne koristi. V tem prepričanju so župljani na Brezovici ob smerti svojega nepozabnega preč. g. župnika in zlatomašnika, Janeza Potočnika, prav v njegovem duhu radi darovali po svojih zastopnikih za uboge pa pridne dijake, kakor sledi: Županstvo na Brezovici 12 gld. — Županstvo v Logu 10 gld. — V isti namen je prepustil neimenovan dobrotnik svoj delež, 6 gld. — Dodala sta še umerlega predzadnji in zadnji kapelan 7 gld. Razun tega pa pridno zbirajo hvaležni Brezovci prostovoljne doneske, da postavijo svojemu duhovnemu očetu njega dostolen spomenik. Povračilo za to sinovsko spoštovanje jim gotovo ne izostane! Pristavek: »Financminister« dijaški pa v svojem in v imenu dijakov imenovanim in sploh vsem dobrotnikom naznaja naj gorečnšo zahvalo in tisučkratni »Bog plačaj!«

Zaradi pomanjkanja prostora nekateri darovi prihodnjič.